

# Laboratorium Inicjatyw Dydaktycznych



## Idea

---

Laboratorium Inicjatyw Dydaktycznych to cykl warsztatów prowadzonych przez i dla nauczycieli akademickich UG, którego pierwsza edycja odbyła się w ubiegłym roku akademickim. Zajęcia Laboratorium pozwalają wykładowcom dzielić się swoimi doświadczeniami, opowiadać o stosowanych przez siebie metodach i inspirować innych do sięgania po nowatorskie narzędzia i metody.

W pierwszej edycji odbyło się dziewięć warsztatów (każde zajęcia prowadził kto inny) i zebrały one bardzo pozytywne opinie. Zainteresowanie było na tyle duże, że – w odpowiedzi na prośby uczestników – każdy z Prowadzących poprowadził swoje zajęcia dwukrotnie. Zachęteni sukcesem rozwijamy Laboratorium i w roku akademickim 2016/2017 proponujemy aż 15 warsztatów. Informacja o zapisach jest umieszczona na końcu tego dokumentu.

Warsztaty będą się odbywać we środy, w godzinach 9:00 – 12:00, w sali F16 na Wydziale Chemii.

## Tematy, Prowadzący, terminy

---

*Styczeń:*

**Relacja mistrz-uczeń... O tutoringach na uniwersytetach.**

**Dr Agnieszka Kowalkowska, Wydział Biologii**

*11 stycznia 2017 r.*

Jak uczyć studentów? Czy jest możliwa relacja mistrz-uczeń?

Jak być mistrzem-*tutorem*, który towarzyszy, wspiera, wyznacza szlak naukowych poszukiwań studenta? Jak tworzyć twórczą atmosferę współpracy naukowej? Czy masz cechy *tutora*? Co to jest *tutoring* rozwojowy, naukowy, *coaching*?

## **1000 spraw na raz – o wyznaczaniu celów i porządkowaniu różnych aktywności za pomocą metod coachingowych**

**Dr Agnieszka Kowalkowska, Wydział Biologii**

*18 stycznia 2017 r.*

Na warsztacie poznasz czym jest coaching, rodzaje coachingu, w jakich sytuacjach coach może Ci pomóc. Poznasz ćwiczenia coachingowe służące określaniu celów zawodowych oraz wyznaczania priorytetów Twojej aktywności.

Warsztat może Ci pomóc wyznaczyć cele zawodowe i spojrzeć z dystansem na obszary Twojej działalności. Ćwiczenia coachingowe mogą być także użyteczne w Twojej pracy ze studentami. Wykorzystywane metody coachingowe są zgodne z kompetencjami International Coach Federation (ICF). Strona www autorki: [www.wieleopcji.pl](http://www.wieleopcji.pl)

## **Gamifikacja jako sposób na zwiększenie motywacji do nauki.**

**Dr hab. J. Mytnik, prof. nadzwyczajny i Dr W. Glac, Wydział Biologii**

*25 stycznia 2017 r.*

Jak stworzyć kurs, by studenci mieli motywację do pracy? Można zaprojektować go tak, by przypominał swoją strukturą wciągającą grę, w której student staje się graczem, a zadania misjami, za które zamiast ocen otrzymuje wirtualne dobra. A wszystko to w oparciu o wyniki badań nad neurobiologicznym podłożem procesów motywacyjnych oraz uczenia się i pamięci.

*Luty:*

## **Aktywizacja studentów podczas zajęć jako wyzwanie dydaktyki akademickiej XXI wieku.**

**Dr Aleksandra Wierucka, Wydział Filologiczny**

*22 lutego 2017 r.*

Ze względu na obniżający się poziom wiedzy i aktywności studentów wykładowcy muszą poszukiwać nowych sposobów zainteresowania młodych ludzi prezentowanymi podczas zajęć treściami. Wykład i warsztaty w ramach LID mają na celu przedstawienie prostych mechanizmów aktywizujących studentów podczas zajęć, za czym idzie podjęcie przez nich refleksji nad poznawanym materiałem.

*Marzec:*

### **Ocenianie efektów kształcenia.**

**Dr Ryta Suska-Wróbel, Wydział Biologii**

*1 marca 2017 r.*

Zajęcia poświęcone namysłowi nad ocenianiem i jego rolą w kształceniu samodzielności studenta. Poszukamy związków między efektami kształcenia, realizowanym materiałem i wystawianymi ocenami. Uczestnicy będą mieli możliwość skonstruowania narzędzi umożliwiających ocenianie wybranych kompetencji.

### **Neurodydaktyka w praktyce akademickiej.**

**Dr hab. J. Mytnik, prof. nadzwyczajny i Dr W. Glac, Wydział Biologii**

*8 marca 2017 r.*

Są to warsztaty dla wszystkich nauczycieli, którzy zainteresowani są praktyczną wiedzą z zakresu neurobiologii koncentracji uwagi, motywacji, uczenia się i pamięci przydatną w procesie uczenia. Omawiane zagadnienia obejmują:

- Podstawy funkcjonowania mózgu w kontekście uczenia się (neurobiologiczne podłoże koncentracji uwagi, motywacji oraz uczenia się (warunkowania) i pamięci w kontekście edukacji akademickiej).
- Uczenie się w kontekście procesów takich jak motywacja oraz koncentracja uwagi i ich związek ze wzbudzeniem emocjonalnym. Rodzaje aktywności wzmagających te procesy jako sposób na poprawę efektywności uczenia się.
- Praktyczne rozwiązania z przykładowymi aktywnościami stosowanymi w czasie zajęć wspomagającymi procesy koncentracji uwagi, motywacji oraz uczenia się i pamięci u uczniów.

### **Techniki pamięciowe.**

**Dr M. Czerwicka, Wydział Chemii**

*15 marca 2017 r.*

Informacja w przygotowaniu.

## **Tablica, marker, laptop, smartfon i projektor - czyli jak zwiększyć aktywność i zaangażowanie studentów w czasie zajęć.**

**Dr J. Siemionow, Wydział Nauk Społecznych**

*22 marca 2017 r.*

Celem warsztatów jest analiza i ewaluacja własnych działań, synteza doświadczeń dydaktycznych z różnych dziedzin nauki, poszukiwanie i wypracowanie tzw. dobrych praktyk, poznanie i rozwinięcie sposobów budowania relacji ze studentami. Analiza różnic: jak pracują studenci różnych kierunków i specjalności.

Uczestnicy w oparciu o swoje doświadczenia w prowadzeniu zajęć ze studentami określą obszary krytyczne dla „dzisiejszego” nauczyciela akademickiego oraz będą poszukiwać odpowiedzi na nurtujące ich pytania problemowe. Ważne jest aby przyjść na warsztaty z przemyślaną „trudnością dydaktyczną” i/lub jej zrealizowanym, bądź nie, planem rozwiązania. To pozwoli nam także przygotować tzw. bank dobrych rozwiązań akademickich.

Dlaczego warto skorzystać z warsztatów?

Studenci, wybierają dziś odmienne formy komunikacji w porównaniu do swoich nauczycieli, porozumiewają się za pomocą mediów i portali społecznościowych, stosując krótkie niezbyt rozbudowane formy, często przy tym skracają dystans wobec prowadzących i „gubią” podstawowe zasady życia społecznego w codziennych kontaktach z nimi. Rzeczywistość wirtualna, tzw. nowe media – sprzyjają realizacji celów edukacyjnych, są sprzymierzeńcem kadry akademickiej, a jednocześnie generują liczne sytuacje problemowe.

Jak korzystać z nowych technologii w dydaktyce szkoły wyższej? Czy zupełnie odchodzić od klasycznej kartki papieru i tablicy? Jak dostosować metody pracy ze studentami podejmowane w trakcie ćwiczeń do nowych, stosowanych przez studentów sposobów przekazywania i odbierania informacji? Czy klasyczne sposoby przekazywania wiedzy nie są już skuteczne wobec naszych dzisiejszych studentów? Jak radzić sobie z trudnymi sytuacjami, w relacji ze studentami, których kadra akademicka doświadcza na co dzień? Na ile nauczyciel akademicki to przyjaciel a na ile wychowawca stawiający granice i wymagający realizacji określonych zadań. To szereg zagadnień, na które w trakcie warsztatów uczestnicy wraz z prowadzącym poszukają odpowiedzi.

Będąc w stałej ekspozycji społecznej, jak również będąc systematycznie ocenianym, nauczyciel akademicki narażony jest na liczne „przeciążenia emocjonalne”. Pracując nad sobą, dokonując analizy własnych działań, podpatrując jak radzą sobie na zajęciach inni, a przede wszystkim uzyskując wsparcie od swoich współpracowników – można w dobrej kondycji psychicznej przez wiele lat prowadzić działania dydaktyczne i naukowe, budując swój osobisty i zawodowy potencjał.

Planowane efekty dla uczestników koncentrują się wokół następujących przekonań:

- prowadzone przeze mnie zajęcia są atrakcyjne dla studentów,
- budowane przeze mnie relacje ze studentami są prawidłowe,
- efektywnie przekazuję informacje zwrotne moim studentom,
- lubię swoją pracę.

## **O wykładzie, czyli siła opowieści (i o jednym projekcie mobilizującym studentów).**

**Prof. dr hab. C. Obracht-Prondzyński, Wydział Nauk Społecznych**

*29 marca 2017 r.*

Adresatami warsztatów mogą być ci, którzy prowadzą wykłady, starają się je przekazywać w sposób atrakcyjny, a jednocześnie czują, że mają problem z zaangażowaniem studentów w proces dydaktyczny.

*Kwiecień:*

## **Konstrukcja przekazu dydaktycznego ukierunkowana na aktywizowanie studenta.**

**Dr A. Sikorski, Wydział Chemii**

*5 kwietnia 2017 r.*

Informacja w przygotowaniu.

## **Informacje o Funduszu Inicjatyw Dydaktycznych.**

**mgr D. Niklas, Biuro Jakości Kształcenia**

*12 kwietnia 2017 r.*

Warsztaty adresowane są do pracowników Uniwersytetu Gdańskiego, którzy są zainteresowani realizacją projektów dydaktycznych finansowanych z Funduszu Inicjatyw Dydaktycznych.

W trakcie zajęć uczestnicy:

- dowiedzą się jak wygląda procedura składania wniosków o dofinansowanie projektów z Funduszu Inicjatyw Dydaktycznych (omówione zostaną w przystępny sposób wszystkie kroki oraz dobre praktyki wypełniania wniosku o dofinansowanie),
- zapoznają się z przykładami dotychczas zrealizowanych na wydziałach UG inicjatywy w ramach studium przypadku,
- będą mieli okazję porozmawiać z zaproszonymi gośćmi specjalnymi, którzy podzielą się swoimi doświadczeniami z realizacji projektów w ramach FID.

## **Problem Based Learning (PBL) i techniki zarządzania projektami w kontekście otoczenia biznesowo-społecznego.**

**Dr M. Woźniak, Wydział Zarządzania**

*26 kwietnia 2017 r.*

Informacja w przygotowaniu.

*Maj:*

## **Minikonferencja jako podsumowanie projektu badawczego.**

**Dr hab. Anita Lewandowska, Wydział Oceanografii i Geografii**

*10 maja 2017 r.*

Tematyka zajęć:

1. Zaplanowanie projektu naukowego
2. Przeprowadzenie badań terenowych i analiz laboratoryjnych
3. Zaplanowanie konferencji
4. Ustalanie budżetu i harmonogramu konferencji
5. Przygotowanie wystąpień naukowych
6. Kształcenie krytycznego myślenia poprzez recenzowanie prac
7. Przygotowywanie ankiet oceniających

Dlaczego warto stosować tę metodę?

W ramach warsztatów podzielę się z Państwem doświadczeniem zdobytym w prowadzeniu autorskich zajęć laboratoryjnych „Aerozole i gazy” na kierunku Oceanografia, które obejmują 45 godz. i są przeznaczone dla studentów stacjonarnych studiów II stopnia. Celem ćwiczeń jest wykorzystanie w praktyce zdobytej wiedzy i umiejętności i wykorzystanie ich w procesie przygotowania konferencji dla pracowników i doktorantów naszego zakładu.

Zajęcia służą pogłębianiu wiedzy naukowej w danej dziedzinie poprzez szereg dyskusji, a jednocześnie rozwijają w studencie kompetencje społeczne, uczą go pracy w grupie, dotrzymywania terminów, dobrej organizacji oraz odpowiedzialności. Wszyscy studenci przygotowują, poza prezentacją recenzje prac kolegów i koleżanek, co kształtuje w nich umiejętność krytycznego myślenia i odwagi w wyrażaniu swoich poglądów.

Przygotujcie atrakcyjne i niemonotonne zajęcia laboratoryjne, które będą równocześnie inspirujące dla dociekań naukowych!

## **Jak pracować i uczyć metodą *case study*?**

**Dr Magdalena Markiewicz, Wydział Ekonomiczny**

*17 maja 2017 r.*

Metoda studiów przypadków (*case studies*) uznawana jest za praktyczny i skuteczny sposób uczenia się umiejętności menedżerskich, wykorzystywana jest też przez prawników, lekarzy, naukowców pracujących w zespołach badawczych, a przy tym jest interesująca i dostarcza wiele satysfakcji zarówno uczniom, jak i prowadzącym. Jednak, jeśli nie wiadomo, jak ją wykorzystywać i jak się przygotować do zajęć, efekty mogą nie być zgodne z oczekiwaniami. Istotne jest zatem, by wiedzieć, jak działa metoda *case studies* i jak można najbardziej efektywnie z niej korzystać.

Metoda studiów przypadków odnosi się do dyskusji na temat realnych sytuacji, w jakich mogą znaleźć się konkretne osoby z danej branży. Piszący oraz analizujący studia przypadku są jak reporterzy, którzy zbierają informacje znane osobom podejmującym decyzje w danym przypadku. Należy pamiętać, że z reguły w rzeczywistym świecie decyzje podejmujemy w warunkach niepełnej informacji.

Studia przypadku pozwalają na kształtowanie umiejętności analitycznych, gdyż wymagają znalezienia danych ilościowych i jakościowych popierających wyrażane zdanie. Bardzo ważną umiejętnością będzie generowanie właściwych pytań, odnalezienie odpowiedzi na to, co właściwie jest problemem. Specyfika poszczególnych *case studies* może być różna i uwzględniać aspekty rynkowe, finansowe, personalne, czy umiejętność etycznego zachowania się w realiach gospodarczych.

Warto pamiętać, że często nie ma jednej odpowiedzi na pytanie. Wybrane rozwiązanie może być różne zależnie od czasu i istniejących w danym momencie warunków. Metoda *case study* pozwala na odnalezienie całego spektrum zmiennych wpływających na sytuację i możliwych wariantów rozwoju.

## **W poszukiwaniu kompromisu pomiędzy tradycyjnym a cyfrowym uniwersytetem: jak wykorzystać *m-learning* w sali wykładowej?**

**dr Beata Karpińska-Musiał, Wydział Filologiczny**

*24 maja 2017 r.*

Współczesna dydaktyka akademicka jest w okresie najsilniejszych i najbardziej dynamicznych transformacji. Nie chodzi już tylko o zróżnicowanie metodyczne, mediatyzację, problematykę pracy grupowej w przepełnionych aulach i salach wykładowych, kompetencje komunikacyjne i społeczne wykładowców i studentów. To, co dzieje się na naszych oczach to przewrócenie siatki paradygmatów, swoista inwazja „odwróconego” myślenia o tym, czym jest nauczanie. Tak jak funkcjonuje w pedagogice pojęcie *flipped classroom* lub *blended learning*, tak też odwraca się kierunek myślenia o aktywizacji uczących się i inspiracjach konstruktywistycznej współpracy nauczyciela i studenta. Proponowany cykl warsztatów odbędzie się pod hasłem: nauczanie we współpracy ze sobą, ze studentami oraz urządzeniami mobilnymi. Tym samym, podejmiemy dyskusję o tym, jak wiele można uzyskać z dzielenia się wiedzą i praktyką dydaktyczną z kolegami o różnych podłożach dyscyplinarnych, oraz jak silnym budulcem dobrej dydaktyki jest inicjatywa studentów. Studentów, którzy są już pokoleniem cyfrowym. Nawet jeśli nie przeszli przez szkołę 2.0. , to już żyją w epoce akademii 2.0. Są scaleni z urządzeniami mobilnymi, których nie można ignorować w procesie ich aktywności intelektualnej, edukacyjnej i przez to akademickiej.

Poza dyskusją teoretyczną, zapraszam przede wszystkim na praktyczne warsztaty, na których będziemy analizować przykłady technik pracy dydaktycznej opartej o *peer-assessment* w środowisku akademickim, edukację spersonalizowaną (*tutoring akademicki*) oraz o trwale już zakorzeniony w dydaktyce jako nauce *Student-Centered Learning*. Liczę na wspólne tworzenie sposobów podnoszenia jakości kształcenia w UG dzięki naszym zróżnicowanym praktykom i wzajemnej ocenie oraz samoocenie, a także dzięki ocenie dokonywanej przez studentów. Jednym z potężnych mechanizmów ich aktywizowania, a przez to budowania wzajemnego zaufania i podnoszenia efektywności kształcenia, jest korzystanie z urządzeń mobilnych na zajęciach.

Swoje propozycje opieram na praktyce. Przez rok akademicki 2014/15 w ramach Funduszu Innowacji Dydaktycznych prowadziłam eksperymentalnie serię wykładów oraz zajęć fakultatywnych korzystając z aplikacji Trello i Kahoot. Przeprowadziłam badanie ewaluacyjne wśród studentów, dzięki czemu wiem, że taka innowacja jest bardzo dobrze odebrana przez słuchaczy. Na warsztatach chciałabym podzielić się tym doświadczeniem i pokazać, że *m-learning* może także funkcjonować w kształceniu akademickim.

# Zapisy

---

Ze względu na warsztatowy charakter zajęć Laboratorium liczba uczestników jest ograniczona do dwudziestu na jedno warsztaty. Jest to jedyne ograniczenie dostępności zajęć – każdy nauczyciel akademicki UG może dowolnie wybierać warsztaty, w których chce wziąć udział i jeśli tylko zarezerwuje dla siebie miejsce, będzie mógł w nich uczestniczyć.

Zapisy są prowadzone on-line pod adresem:

[https://arch.ug.edu.pl/pl/info\\_dla\\_prac/zapisy/](https://arch.ug.edu.pl/pl/info_dla_prac/zapisy/)

Serdecznie zapraszamy!